Οι Ορθόδοξοι έναντι του Παπισμού (Αρχιμ. Γεώργιος Καψάνης, Ηγούμενος Ι.Μ. Γρηγορίου Αγίου Όρους)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 1 Ιουνίου, 2010

«***Με αφορμή την επίσκεψη του Πάπα στην Κύπρο, δημοσιεύουμε σήμερα κείμενο του Αρχ. Γεωργίου Καψάνη, Ηγουμένου της Ιεράς Μονής Γρηγορίου Αγίου Όρους, το δεύτερο μέρος (από τρία που θα έχουν δημοσιευθεί έως 3/6/2010) μελέτης που έγραψε το 1978, γιατί πιστεύουμε ότι εάν γνωρίζουμε τις τοποθετήσεις του Παπισμού αλλά και τις θέσεις της Ορθοδοξίας, ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος να αλλοιωθούν οι συνειδήσεις μας, ενώ αποφεύγουμε και τον κίνδυνο της μισαλλοδοξίας***». Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

(Β' ΜΕΡΟΣ)

Μετά την σύντομον αυτήν ανάλυσιν δυνάμεθα να κατανοήσωμεν διατί **οι Ορθόδοξοι εξεδήλωσαν τόσον ζωηράν αντίθεσιν προς τας δυτικάς κακοδοξίας από της εμφανίσεώς των**.
Ο Κύριος δεν έχυσε το Πανάγιον αίμα Του, δια να ιδρύση εν θρησκευτικόν ανθρωποκεντρικόν σύστημα, ένα θρησκευτικόν ολοκληρωτισμόν. Δια του παπισμού κατισχύει ο νόμος του ανθρώπου έναντι της πίστεως εις τον Ιησούν Χριστόν και έτσι γίνεται μετάθεσις από της ελπίδος του ευαγγελίου εις έτερον ευαγγέλιον «κατ' άνθρωπον».

Δι' αυτό και όλοι **οι άγιοι και θεολόγοι της Εκκλησίας μας ωμίλησαν με πολύ αυστηράν γλώσσαν** δια τον παπισμόν αισθανόμενοι την ουσιώδη εκτροπήν ή και ανατροπήν του ευαγγελίου του Χριστού από τους δυτικούς.

Ο άγιος Φώτιος ηγωνίσθη σθεναρώς, ως γνωρίζομεν, κατά του το πρώτον επί των ημερών του επισήμως εμφανισθέντος Filioque και ωμίλησε πολύ αυστηρώς δι' αυτό: «*Ο Κύριος και ο Θεός ημών φησί, το Πνεύμα, ο παρά του Πατρός εκπορεύεται· οι δε της καινής ταύτης δυσσεβείας πατέρες, το Πνεύμα, φησίν, ο παρά του Υιού εκπορεύεται. Τίς ου κλείσει τα ώτα προς την υπερβολήν της βλασφημίας ταύτης; Αύτη κατά των Ευαγγελίων ίσταται, προς τας αγίας παρατάσσεται Συνόδους, τους μακαρίους και αγίους παραγράφεται Πατέρας, τον Μέγαν Αθανάσιον, τον εν θεολογία περιβόητον Γρηγόριον, την Βασίλειον της Εκκλησίας στολήν, τον Μέγαν*

Βασίλειον, το χρυσούν της οικουμένης στόμα, το της σοφίας πέλαγος, τον ως αληθώς Χρυσόστομον. Και τί λέγω τον δείνα ή τον δείνα; Κατά πάντων ομού των αγίων προφητών, αποστόλων, ιεραρχών, μαρτύρων και αυτών των Δεσποτικών φωνών η βλάσφημος αύτη και θεομάχος φωνή εξοπλίζεται».

Όταν ο πάπας Σέργιος ο Δ' τω 1009 εις την ενθρονιστικήν επιστολήν του παρέθεσε το Σύμβολον μετά της προσθήκης του Filioque, ο σύγχρονός του **πατριάρχης Κων/λεως Σέργιος διέγραψε το όνομα του πάπα εκείνου εκ των διπτύχων**, **έκτοτε δε δεν ανεγράφη έτερον παπικόν όνομα εις τα δίπτυχα**.

Ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, ο Θεολόγος των ακτίστων ενεργειών του Θεού, δια του μεγαλειώδους θεολογικού του έργου απεκάλυψε τον κίνδυνον των λατινικών δοξασιών περί «κτιστής χάριτος» και έμεινε εις την ιδίαν γραμμήν με τον ιερόν Φώτιον, όσον αφορά εις την κριτικήν κατά του Filioque, πιστεύων ότι **τούτο υποβιβάζει το Αγιον Πνεύμα**: «*Ο λέγων δύο αρχάς επί Θεού, ότι ο Υιός εκ της αρχής αρχή εστί, ει μεν κατά το δημιουργικόν φησί, προς τω και άλλως μη συμβαίνειν τη καθ' ημάς ομολογία, και το Πνεύμα το Αγιον εκβάλλει της δημιουργικής δυνάμεως, ταυτό δε ειπείν και της Θεότητος· το γαρ μη δημιουργικόν, ουδέ Θεός». Δια τον Βαρλαάμ λέγει ότι ελθών εις την Ορθοδοξίαν δεν εδέχθη «οντινούν σχεδόν αγιασμόν από της ημετέρας Εκκλησίας... τους εκείθεν απομάττοντα σπίλους».*

Κατά των αντιευαγγελικών και αντιπαραδοσιακών παπικών πλανών ηγωνίσθησαν και έτεροι διαπρεπείς ιεράρχαι, ιερωμένοι, μοναχοί και λαϊκοί της Αγιωτάτης Ορθοδόξου Εκκλησίας μας, εν οις **ο Ιωσήφ Βρυέννιος, ο άγιος Μάρκος Εφέσου ο Ευγενικός, ο όσιος Μελέτιος ο Γαλησιώτης ο ομολογητής** και έτεροι πολλοί επισφραγίσαντες την ομολογίαν των και δια πολλών διωγμών, βασανιστηρίων, φυλακίσεων, εξοριών και θανάτων, τους οποίους υπέστησαν, χάριν της Αληθείας. Του οσίου Μελετίου ο λατινόφρων αυτοκράτωρ Μιχαήλ Η' ο Παλαιολόγος έκοψε την γλώσσαν, του δε **οσίου Γαλακτίωνος του Γαλησιώτου** εξώρυξε τους οφθαλμούς δια πεπυρακτωμένου σιδήρου λόγω της πεπαρρησιασμένης αντιπαπικής ομολογίας των.

Οι αγιορείται μοναχοί ακολουθούντες τον άγιον Γρηγόριον τον Παλαμάν ηγωνίσθησαν σθεναρώς κατά των λατινοφρόνων. Κατά τον Ιωάννην Μαμαλάκην: «Επειδή δε και ο ίδιος (Μιχαήλ VIII ο Παλαιολόγος) έβλεπεν, ότι τα υπέρ της ενώσεως επιχειρήματά του ήσαν ασθενή, ετόνιζεν εις την προς τους Αγιορείτας επιστολήν του, ότι από «οικονομίαν», δια να εξοικονομηθώσι δηλαδή αι περιστάσεις, έπρεπε να γίνη η ένωσις των εκκλησιών.
Οι Αγιορείται όμως, αίτινες υπέρ παν άλλο έθετον την πίστιν εις την διδασκαλίαν της ορθοδόξου εκκλησίας, εις τας αποφάσεις των συνόδων και εις τα υπό των πατέρων αυτής υποστηριζόμενα, αν και **απήντησαν με άκρον σεβασμόν προς**

του αυτοκράτορα, υπεστήριξαν όμως ευθαρσώς τας απόψεις αυτών, αι οποίαι διέφερον ριζικώς από τας του αυτοκράτορος. Με το βασικόν επιχείρημα «ο... της υγιούς πίστεως και το βραχύ ανατρέπων το παν λυμαίνεται», ζητούσι να αποδείξωσιν ότι και **η χρησιμοποίησις αζύμων δια την θείαν μετάληψιν υπό των Δυτικών**, έχουσα την πηγήν της από την Ιουδαϊκήν Θρησκείαν, και η προσθήκη εις το σύμβολον της πίστεως του «και εκ του υιού»**ήσαν αντίθετα προς αυτήν την διδασκαλίαν του Ιησού Χριστού και προς τας αποφάσεις των συνόδων και προς την διδασκαλίαν των πατέρων και γενικά προς την παράδοσιν της Ορθοδόξου Εκκλησίας**. «*Συ δε και των πατέρων και του μονογενούς αυτού, πλέον τι ιδείν και μυηθήναι εφρόνησας. Ούτως εξ απονοίας, και τω μη πειθαρχείν τω Χριστώ θεσπίζοντι, άνω και κάτω τίθης τα ιερά δόγματα, και νυν μεν την κάτω και περί ημας δεσποτική οικονομίαν, νυν δε την ανωτάτην και Θεαρχικήν θεολογίαν, ταις μειώσεσί τε και προσθήκη καταρρυπαίνων, την πίστιν συγχέεις, μάλλον δε τίνα καινήν πίστιν εισάγεις και έτερον ευαγγέλιον*».
Κατηγορούντες ούτω δριμέως τον αυτοκράτορα, συνεχίζουσιν:
«*Αλλ' ουχί προφανώς τούτο το δόγμα του σατανά, διαρχίαν άθεον παρεισάγον, και το πνεύμα υποδιβάζων; ...ει γαρ η του Πατρός μεν γονιμότης διττή, κατά τε γέννησιν και προβολήν, αύτη δε, ως φης, μη ιδίωμα της του Πατρός υποστάσεως, αλλά φύσεως, πώς τω υιώ μεν εξ ημισείας έσται, τω πνεύματι δε ουδόλως; είπερ όσα της φύσεως κοινά κοχί των τριών απαραλλάκτων Θεαρχικών υποστάσεων και υιώ και πνεύματι, μείωσις των επικοίνων εσείται ούτως... Ημείς δε δια ταύτα και ως αιρετικόν προφανώς θεωρούμεν σε, ότι μηδέ το σύμβολον της ορθοδόξου πίστεως έχεις απαραποίητον*».
Υποστηρίζουσι δε εν συνεχεία ότι εις τα θεσπισθέντα υπό της εν Τρούλλω έκτης συνόδου, «*ενθεωρείται... και το εξ εναντίας ιέναι των της ευσεβείας δογμάτων των προτέρων πατέρων συνέδοξεν είναι ουκ άλλο ή το προστιθέναι τούτοις και αφαιρείν*».
Ούτω δεν δύναταί τις να αμφισβητή ότι **δι' όσων εισήγαγον καινών, κατέστησαν αιρετικοί**. «*Εν όσοις γουν ούτοι εγκαλούμενοι υπό ευθύνας εισίν, τοις αυτοίς άπασι και ημείς, ει καταδεξοίμεθα..., υπόδικοι γινόμεθα*» και τονίζουσιν: «*Ουκ έστι τούτο θεμιτόν, ουκ έστιν*».
«***Ο αιρετικόν δεχόμενος, τοις αυτοίς εγκλήμασιν υπόκειται***». Και πώς να μνημονεύωσι τον αιρετικόν πάπαν «*εν Ναώ Θεού,... εν αυτοίς τοις αδύτοις, επί της μυστικής και φρικτής τραπέζης του Θεού*»; «*ει δε ο προκείμενος αυτός εστίν η αυτοαλήθεια, πώς αν το μέγα τούτο ψεύδος δέχηται... το συνάπτειν αυτόν ως ορθόδοξον πατριάρχην, μετά των λοιπών ορθοδόξων πατριαρχών, εν καιρώ φρικτών μυστηρίων; σκηνικών παίζομεν; και πώς ταύτα ανέξεται ορθοδόξου ψυχή; και ουκ αποστήσεται της κοινωνίας των μνημονευσάντων αυτίκα, και ως καπηλικεύοντας τα θεία τούτοις ηγήσεται;*».
Ερχόμενοι δε **εις το επιχείρημα «κατ' οικονομίαν»,** γράφουσιν: «*Αλλ' ως οικονομίαν τούτο ποιήσωμεν και πώς δεχθήσεται οικονομία τα θεία βεβηλούσα και τον του Θεού ειρημένον λόγον, και εκ των θείων απωθούσα το Θεού πνεύμα, και της*

εντεύθεν αφέσεως των αμαρτιών, και της υιοθεσίας τους πιστούς αμέτοχους ποιούσα, και τί αν είη ταύτης της οικονομίας ζημιωδέστερον;».

Εις την απάντησιν ταύτην των Αγιορειτών γίνεται πασιφανές δια μίαν ακόμη φοράν, ότι δι' αυτούς **η σωτηρία της ψυχής και η εξύψωσις προς το Θείον είναι ο ύψιστος σκοπός και ότι κατ' αυτούς μόνον δια της πίστεως εις την διδασκαλίαν της Ορθοδόξου Εκκλησίας δύναται να επιτευχθή τούτο. Είναι δε να θαυμάση τις την παρρησίαν με την οποίαν γράφουσι προς τον αυτοκράτορα**. Τις όμως ο συντάξας την επιστολήν ταύτην δεν γνωρίζομεν...». (*Ιωάννου Μαμαλάκη, Το Αγιον Όρος (Αθως) δια μέσου των αιώνων, Θεσ/νίκη 1971, σελ. 161-163*).

Οι άγιοι και θεολόγοι της Τουρκοκρατίας ήσαν επίσης αυστηροί στηλιτευταί των παπικών αιρέσεων.

Ο άγιος ισαπόστολος Κοσμάς ο Αιτωλός, γνωστός δια τον αποστολικόν του ζήλον, την αγιότητα και τον μαρτυρικόν θάνατον δεν εδίστασε να χαρακτηρίση τον πάπαν ως «Αντίχριστον». «*Ο αντίχριστος είνε· ο ένας είνε ο πάπας και ο έτερος είνε αυτός οπού είνε εις το κεφάλι μας, χωρίς να ειπώ το όνομά του το καταλαβαίνετε, μα λυπηρόν είνε να σας ειπώ, διότι αυτοί οι αντίχριστοι είνε εις την απώλειαν*». (*Αυγ. Καντιώτου, Μητροπ. Φλώρ. «Κοσμάς ο Αιτωλός», Αθήναι, 1971, σελ. 270-271*)

Ο εν Θεολόγοις όσιος και εν οσίοις Θεολόγος Νικόδημος ο Αγιορείτης χαρακτηρίζει το βάπτισμα των παπικών ως «μόλυσμα» . (*Θεοκλ. Διονυσιάτου, «Ο Αγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης», Αθήναι 1959, σελ. 286*)

Ο Ευγένιος Βούλγαρις χαρακτηρίζει την παπωσύνην ως Νέαν Βαβυλώνα:
«*Η παπωσύνη διέστρεψε πολλά των αποκεκαλυμμένων δογμάτων, συνδιαστρέψασα αυτό το Πνεύμα του Χριστιανισμού, επενόησε δε άλλα νέα αντιευαγγελικά δόγματα, δι' ών κατεπάτησε την συνείδησιν και την διάνοιαν, ενεφύσησε την μισαλλοδοξίαν, ενέβαλε διχόνοιαν μεταξύ λαών και βασιλέων και πραγματικώς απεδείχθη νέα κατά την αποκάλυψιν Βαβυλών*» (*Ευγενίου Βουλγάρεως, «Θεολογικόν», Βενετία 1872, σελ. λστ'*)

Παρόμοια γράφουν ο **Νικηφόρος Θεοτόκης, Αθανάσιος Πάριος** και άλλοι.

Επιγραμματικώς ομιλούν δια τας παπικάς πλάνας και αι ομολογίαι του **Μητροφάνους Κριτοπούλου** και **Δοσιθέου Ιεροσολύμων**.

Κατά τον **Κριτόπουλον** «*Ουδέποτε ηκούσθη άνθρωπον θνητόν και μυρίαις αμαρτίαις ένοχον κεφαλήν λέγεσθαι της Εκκλησίας. Εκείνος γαρ άνθρωπος ων θανάτω υπόκειται. Εν όσω δε άλλος εκλεχθή εις διαδοχήν εκείνου, ανάγκη εν*

τοσούτω την Εκκλησίαν ακέφαλον είναι. Αλλ' ώσπερ σώμα δίχα κεφαλής ουδ' εν ριπή γουν στήναι δυνατόν, ούτω την Εκκλησίαν δίχα της προσηκούσης αυτή κεφαλής μείναι κάν εν βραχεί αδύνατον. Τοιγαρούν αθανάτου κεφαλής χρεία τη Εκκλησία, ίνα πάντοτε ζώσα και ενεργής η, καθάπερ και η κεφαλή... Έστι δε τοιαύτη κεφαλή της Καθολικής Εκκλησίας ο Κύριος Ιησούς Χριστός, ος εστί η κεφαλή πάντων, εξ ου παν το σώμα συναρμολογείται...» (*Ι. Καρμίρη «Δογματικά και συμβολικά μνημεία», τ. Β', Αθήναι 1953, σελ. 560*).

Κατά δε τον **Δοσίθεον** «*Της Καθολικής Εκκλησίας, επειδή θνητός άνθρωπος καθόλου και αΐδιος κεφαλή είναι ου δύναται, αυτός ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός εστί κεφαλή και αυτός τους οίακας έχων εν τη της Εκκλησίας κυβερνήσει, πηδαλιουχεί δια των αγίων πατέρων*» (*Ι. Καρμίρη «Δογματικά και συμβολικά μνημεία», τ. Β', Αθήναι 1953, σελ. 752*).

Ο **Πατριάρχης Κων/λεως Κύριλλος ΣΤ'** παρά την αντίδρασιν των επηρεαζομένων από την ισχυράν προπαγάνδαν των εν Κων/πόλει παπικών και εκπροσώπων των ξένων δυνάμεων αρχιερέων **εξέδωσε εγκύκλιον, δι' ής αφορίζει τους δεχομένους ως έγκυρα τα Μυστήρια των παπικών** (*Πρβλ. Timothy Ware, «Eustratios Argenti», σ. 74*).

Είναι μνημειώδης η **αξιοπρεπής αλλά και ευγενής στάσις του Πατριάρχου Κων/λεως Γρηγορίου ΣΤ' προς τους παπικούς** απεσταλμένους, οι οποίοι ήθελον να του επιδώσουν πρόσκλησιν του πάπα Πίου Θ' δια συμμετοχήν εις την Α' Σύνοδον του Βατικανού. Ο Πατριάρχης συμπεριεφέρθη λίαν φιλοφρόνως προς αυτούς, αλλ' ηρνήθη να δεχθή εις τας χείρας του την πρόσκλησιν ειπών εκτός των άλλων και τα εξής: «*Ω σεβάσμιοι αββάδες, περί Οικουμενικής Συνόδου όντως του λόγου, δεν διαφεύγει βεβαίως την μνήμην υμών, ότι αι Οικουμενικαί Σύνοδοι άλλως πως συνεκροτούντο, ή όπως διεκήρυξεν η Α. Μακαριότης.* ***Εάν ο της Ρώμης Μακαριώτατος Πάπας ησπάζετο την αποστολικήν ισοτιμίαν και ισαδελφίαν, έπρεπεν, ως εν ίσοις την αξίαν και πρώτος τη της έδρας τάξει****, κατά το κανονικόν δίκαιον, ν' απευθύνη γράμμα ιδιαίτερον προς έκαστον των Πατριαρχών και των Συνόδων της Ανατολής,* ***ουχί ίνα επιβάλη*** *εγκυκλίως και δημοσιογραφικώς, ως πάντων άρχων και δεσπότης, αλλ' ίνα ερωτήση αδελφούς αδελφός,* ***ισότιμός τε και ισοβάθμιος****, ει συνεγκρίνουσι που και πως και οποίας Συνόδου την συγκρότησιν. Τούτων ούτως εχόντων, ή αναδραμείσθε και υμείς εις την ιστορίαν και εις τας Οικουμενικάς Συνόδους, ίνα ιστορικώς κατορθωθή* ***η παρά πάντων ποθούμενη αληθής και χριστοσύλλεκτος ένωσις****, ή πάλιν αρκεσθησόμεθα εις τας ημών διηνεκείς* ***προσευχάς και δεήσεις*** *υπέρ της ειρήνης του σύμπαντος κόσμου, της ευσταθείας των αγίων του Θεού Εκκλησιών και της των πάντων ενώσεως. Εν δε τοιαύτη περιπτώσει μετά λύπης διαβεβαιούμεν υμίν, ότι* ***περιττήν και άκαρπον*** *νομίζομεν την τε πρόσκλησιν και όπερ συνεπιφέρετε επιστολιμαίον τούτο φυλλάδιον*» (*Ι. Καρμίρη «Δογματικά και συμβολικά μνημεία», τ.*

Β', Αθήναι 1953, σελ. 929).

Όλην αυτήν την αγίαν ορθόδοξον παράδοσιν διαμαρτυρίας και καταγγελίας των παπικών αιρέσεων συνοψίζει η περίφημος εγκύκλιος της Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου Κων/λεως εν έτει 1895, πατριαρχεύοντος Ανθίμου Ζ' προς τον Ιερόν Κλήρον και το ευσεβές πλήρωμα του πατριαρχικού θρόνου Κων/λεως, εις απάντησιν εγκυκλίου επιστολής του πάπα Λέοντος ΙΓ' προς τους ηγεμόνας και τους λαούς της οικουμένης προσκαλούντος αυτούς ως και την ορθόδοξον Εκκλησίαν εις την μετά του παπικού θρόνου ένωσιν «*εννόων την ένωσιν ταύτην ως δυναμένην γενέσθαι μόνον δι' αναγνωρίσεως αυτού ως άκρου αρχιερέως και υπερτάτου πνευματικού τε και κοσμικού άρχοντος της καθόλου Εκκλησίας και μόνου αντιπροσώπου του Χριστού επί της γης και πάσης χάριτος διανομέως*».

Η εγκύκλιος προτάσσει τους αποστολικούς λόγους «*Μνημονεύετε των ηγουμένων υμών, οίτινες ελάλησαν υμίν τον λόγον του Θεού· ων αναθεωρούντες την έκβασιν της αναστροφής μιμείσθε την πίστιν. Ιησούς Χριστός χθες και σήμερον ο αυτός και εις τους αιώνας. Διδαχαίς ποικίλαις και ξέναις μη περιφέρεσθε*» (*Εβρ. ΙΓ' 7-8*).

Πράγματι το όλον πνεύμα της εγκυκλίου θεμελιούται εις τον μέχρι τούδε παρά «των Ηγουμένων» εν τη πίστει αγίων Πατέρων παραδοθέντα λόγον του Θεού. Ο παπισμός συγκαταλέγεται εις τα ανέκαθεν αναφανέντα «*αιρετικά εν τη Εκκλησία του Θεού ζιζάνια, άπερ πολλαχώς ελυμήναντο και λυμαίνονται την εν Χριστώ σωτηρίαν του ανθρωπίνου γένους, και άπερ ως σπέρματα πονηρά και μέλη σεσηπότα δικαίως αποκόπτονται από του υγιούς σώματος και ορθοδόξου καθολικής του Χριστού Εκκλησίας. Εν εσχάτοις δε χρόνοις* ***ο πονηρός διέσπασεν από της ορθοδόξου Εκκλησίας του Χριστού και Έθνη ολόκληρα της δύσεως, εμφυσήσας τοις επισκόποις της Ρώμης φρονήματα υπερφιάλου αλαζονείας, ποικίλας γεννησάσης καινοτομίας αθέσμους και αντιευαγγελικάς***.
Και ου μόνον τούτο, αλλά δη και παντί τρόπω αγωνίζονται οι κατά καιρόν πάπαι της Ρώμης, ίνα υποτάξωσιν εις τας εαυτών πλάνας την ακραδάντως ανά την Ανατολήν τη πατροπαραδότω της πίστεως στοιχούσαν καθολικήν Εκκλησίαν του Χριστού, ενώσεις κατά την ιδίαν φαντασίαν επιδιώκοντες απλώς και αβασανίστως».

Κάθε ορθόδοξος, ο οποίος θέλει να μένη εις την παράδοσιν της Ορθοδοξίας αναγνωρίζει εις τους ευθαρσείς αυτούς λόγους του υπό τον στυγνόν τουρκικόν ζυγόν ευρισκομένου Πατριαρχείου την φωνήν της Ορθοδοξίας και διαπιστώνει την επικαιρότητα των λόγων αυτών και δια τα σήμερον συμβαίνοντα.

Η ένωσις κατά την εγκύκλιον τυγχάνει ποθητή εις τους ορθοδόξους, αλλά δέον να βασίζεται εις τον ένα κανόνα της πίστεως, άνευ δε της «*εν τη πίστει ενότητος αδύνατος αποβαίνει η ποθητή των Εκκλησιών ένωσις*».

Εν συνεχεία καταγγέλλει τας αιρέσεις του παπισμού, εν αίς **το Filioque**, **το Πρωτείον** και **Αλάθητον** και αποδεικνύει το **αντιευαγγελικόν** και **αντιπαραδοσιακόν** αυτών.

Οι ορθόδοξοι εμμένοντες πιστοί εν τη αποστολική παραδόσει και τη πράξει της Εκκλησίας των επτά Οικουμενικών Συνόδων, «*υπέρ του κοινού κτήματος του πατρικού θησαυρού της υγιαινούσης πίστεως εστήκαμεν αγωνιζόμενοι*» (*Μ. Βασιλείου, Επιστ. 243, Εγκύκλιος, σελ. 40*).

Ανατρέχοντες εις τους Πατέρας και τας Οικουμενικάς Συνόδους -κατά την εγκύκλιον- πληροφορούμεθα ότι ουδέποτε εθεωρήθη ο επίσκοπος Ρώμης ως η ανωτάτη αρχή και αλάνθαστος κεφαλή της Εκκλησίας... μόνος δε και αιώνιος αρχηγός και κεφαλή αθάνατος της Εκκλησίας εστίν ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός... (*Ι. Καρμίρη «Δογματικά και συμβολικά μνημεία», τ. Β', Αθήναι 1953, σελ. 938, παρ. 4*)

Η ορθόδοξος ανατολική και καθολική του Χριστού Εκκλησία, εκτός του αφράστως ενανθρωπήσαντος Υιού και Λόγου του Θεού, ουδένα άλλον γινώσκει αλάθητον επί γης υπάρξαντα· και αυτός ο απόστολος Πέτρος, ούτινος διάδοχος οίεται είναι ο πάπας, τρις ηρνήθη τον Κύριον, και ηλέγχθη δις υπό του αποστόλου Παύλου ως μη ορθοποδών προς την αλήθειαν του Ευαγγελίου.

Πρόκειται περί **αποστολικής ομολογίας** της Χριστοκεντρικής - Θεανθρωποκεντρικής αρχής της Εκκλησίας ανταξίας της αποστολικότητος του Θρόνου της Κωνσταντινουπόλεως.

Αιωνία η μνήμη του μακαριστού Πατριάρχου Ανθίμου Ζ' και των Συνοδικών Αρχιερέων των αποστολικώς και πατερικώς **ομολογησάντων τον Θεάνθρωπον Χριστόν ως μοναδικήν κεφαλήν, βάσιν, κριτήριον της Εκκλησίας εν αντιθέσει προς την εκπεσούσαν της αποστολικής πίστεως Εκκλησίαν της Ρώμης.**

Ενώ η Ορθόδοξος Εκκλησία **διατηρεί την ευαγγελικήν πίστιν ανόθευτον**, «*η νυν Ρωμαϊκή εστίν Εκκλησία **των καινοτομιών, της νοθεύσεως των συγγραμμάτων των εκκλησιαστικών Πατέρων και της παρερμηνείας της τε Αγίας Γραφής και των όρων των αγίων Συνόδων** διό και ευλόγως και **δικαίως απεκηρύχθη και αποκηρύσσεται, εφ' όσον αν εμμείνη εν τη πλάνη αυτής**. «Κρείσσων γαρ επαινετός πόλεμος»,* λέγει και ο θείος Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός *«ειρήνης χωριζούσης Θεού»* (*Ι. Καρμίρη «Δογματικά και συμβολικά μνημεία», τ. Β', Αθήναι 1953, σελ. 942, παρ. 20*).

Αι καινοτομίαι του παπισμού περί την πίστιν και το διοικητικόν της Εκκλησίας

πολίτευμα είναι «*σπουδαίαι και αυθαίρετοι*», αναφέρονται «*εις ουσιώδη κεφάλαια της πίστεως και του διοικητικού συστήματος της Εκκλησίας και προφανώς αντικείμεναι εις το εκκλησιαστικόν καθεστώς των εννέα πρώτων αιώνων, **ποιούσιν αδύνατον την ποθητήν ένωσιν των Εκκλησιών· αφάτου δε λύπης πληρούται πάσα ευσεβής και ορθόδοξος καρδία βλέπουσα την παπικήν Εκκλησίαν εμμένουσαν υπεροπτικώς εν αυταίς** και ήκιστα συντελούσαν εις τον ιερόν της ενώσεως σκοπόν δι' αποπτύσεως των αιρετικών τούτων καινοτομιών και επανόδου εις το αρχαίον καθεστώς της μιας, αγίας, καθολικής και αποστολικής του Χριστού Εκκλησίας, **ης μέρος τότε και αυτή απετέλει***» (*Ι. Καρμίρη «Δογματικά και συμβολικά μνημεία», τ. Β', Αθήναι 1953, σελ. 942, παρ. 21*).

Η θλιβερά αυτή διαπίστωσις ότι ο παπισμός εμποδίζει την ένωσιν δια της εμμονής του εις τας πλάνας ισχύει έτι μάλλον σήμερον, ότε πολλαί εκ των πλανών αυτών **ενισχύθησαν** δια της Β' Βατικανείου Συνόδου, ως θα ίδωμεν περαιτέρω.

Καταλήγει δε η εγκύκλιος με έκκλησιν προς τους φιλοχρίστους λαούς της Δύσεως, «*οἵτινες ἐξ ἀγνοίας της αληθούς και αδέκαστου των εκκλησιαστικών πραγμάτων ιστορίας εὐπίστως παρασυρόμενοι, ἀκολουθοῦσι ταῖς ἀντευαγγελικαῖς και παναθέσμοις καινοτομίαις του παπισμού*», **να επιστρέψουν** εις την Μίαν και αδιαίρετον Εκκλησίαν. «*Αλλ' εκκλίνατε από των τοιούτων διαστροφέων της ευαγγελικής αληθείας... και **επανέλθετε** το λοιπόν εις τους κόλπους της μιας, αγίας, καθολικής και αποστολικής του Θεού Εκκλησίας, ήτις αποτελείται εκ του συνόλου των κατά μέρος ανά την ορθοδοξούσαν οικουμένην θεοφυτεύτων δίκην αμπέλων ευκληματουσών και αρρήκτως εν ενότητι της μιας εις Χριστόν σωτηρίου πίστεως και εν τω συνδέσμω της ειρήνης και τω πνεύματι συνημμένων αλλήλαις αγίων του Θεού Εκκλησιών, ίνα τύχητε της εν Χριστώ ποθουμένης σωτηρίας...*».

Προτρέπει δε και τους ορθοδόξους να κρατώμεν «*της πατρώας και αποστολοπαραδότου ευσεβείας*. *Προσέχωμεν πάντες από των ψευδαποστόλων, οίτινες ερχόμενοι εν σχήματι προβάτων πειρώνται δελεάζειν τους απλοϊκωτέρους εν ημίν δια ποικίλων και **υπούλων υποσχέσεων, τα πάντα θεμιτά ηγούμενοι και επιτρέποντες προς ένωσιν, εάν μόνον αναγνωρισθή ο της Ρώμης πάπας ως υπέρτατος και αλάθητος άρχων και απόλυτος κυριάρχης της καθόλου Εκκλησίας και μόνος επί της γης αντιπρόσωπος του Χριστού και πηγή πάσης χάριτος*».

Το πνεύμα της εγκυκλίου αυτής ενεστερνίσθησαν και όλοι σχεδόν οι νεώτεροι ορθόδοξοι Θεολόγοι (Πρβλ. σχετικά έργα Χ. Ανδρούτσου, Ιω. Καρμίρη, Κ. Μουρατίδου, Βλ. Λόσκι, κ.α.). Ο δε γνωστός πανορθοδόξως Αρχιμανδρίτης π. **Ιουστίνος Πόποβιτς** με προφητικήν όντως γλώσσαν απεκάλυψε τον **ορθόδοξον θεανθρωποκεντρισμόν** και τον **παπικόν και δυτικόν ανθρωποκεντρισμόν** ένεκα του οποίου και ωμίλησε περί **τριών πτώσεων του ανθρώπου**. Της πτώσεως

του **Αδάμ**, της πτώσεως του **Ιούδα** και της πτώσεως του **πάπα**.

Η αυστηρότης αυτή των Ορθοδόξων Πατέρων και Θεολόγων είναι φιλάνθρωπος, διότι υποδεικνύει την σοβαρότητα της ασθενείας του παπισμού και δεν καθησυχάζει αυτόν με ανθρωπιστικά ηρεμιστικά. Όσοι πράγματι αγαπούν, δεν φοβούνται να ειπούν την αλήθειαν, διότι μόνη η αλήθεια σώζει. Όσοι δεν αγαπούν ή αγαπούν υποκριτικώς, κρύπτουν την αλήθειαν δι' ιδιοτελείς σκοπούς.

Η αυστηρά αλλά φιλάνθρωπος αυτή γλώσσα των Ορθοδόξων υπαγορεύεται και από την επιθυμίαν των να μείνουν πιστοί εις το Ευαγγέλιον του Χριστού και τους θεοφόρους Πατέρας.
Είναι μεγάλη ευλογία και μέγα προνόμιον να είσαι Ορθόδοξος, αλλά συγχρόνως είναι και μεγάλη ευθύνη.

Αυτή η υψηλή συνείδησις ευθύνης έκαμε τους ορθοδόξους ομολογητάς να μη παραιτούνται από τον σταυρόν της ορθοδόξου ομολογίας και όταν ακόμη εκινδύνευεν η ζωή των ή η πατρίς των.

(Απόσπασμα από το βιβλίο «Ορθοδοξία και Παπισμός», ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΟΣΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ 1978)

Διαβάστε περισσότερα κείμενα του γέροντα πατώντας εδώ